

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başvuru Numarası : 2013/2263

Karar Tarihi : 26/6/2014

Başkan : Alparslan ALTAN
Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR
Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Recep KÖMÜRCÜ
M. Emin KUZ
Raportör : Şebnem NEBİOĞLU ÖNER
Başvurucu : Ülkü ÖZGÜR
Vekili : Av. Nedim ERKUŞ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvurucu, taşınmazına ilişkin olarak açılan tapu iptal ve tescil davasının yedi yıl sonra neticelendiğini, mahkeme kararlarının gerekçesiz olması ve delil toplanması yönündeki taleplerinin dikkate alınmaması nedeniyle yapılan yargılamanın adil olmadığını ve bu nedenle verilen kararın mülkiyet hakkını ihlal ettiğini, ayrıca benzer hukuki uyumsuzluklara nazaran farklı karar tesisinin eşitlik ilkesine aykırılık oluşturduğunu belirterek, Anayasa'nın 10., 35. ve 36. maddelerinde tanımlanan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, 2/4/2013 tarihinde Anayasa Mahkemesi'ne doğrudan yapılmıştır. Dilekçe ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinde Komisyona sunulmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. İkinci Bölüm Üçüncü Komisyonunca, kabul edilebilirlik incelemesi Bölüm tarafından yapılmak üzere dosyanın Bölüme gönderilmesine karar verilmiştir.

4. Bölüm tarafından 10/10/2013 tarihinde yapılan toplantıda, başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

5. Başvuru konusu olay ve olgular ile başvurunun bir örneği görüş için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir. Adalet Bakanlığının 10/12/2013 tarihli görüş yazısı 18/12/2013 tarihinde başvuru vekiline tebliğ edilmiş olup, başvuru vekili tarafından Adalet Bakanlığı görüşüne karşı 24/12/2013 tarihli beyan dilekçesi ibraz edilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

6. Başvuru formu ve ekleri ile başvuruya konu yargılama dosyası içeriğinden tespit edilen ilgili olaylar özetle şöyledir:

7. Başvurucunun ihlal iddiasına konu davanın davacısı olan S.S. Çandarlı Özlem Sahil Arsa ve Yapı Kooperatifi ile dava dışı Haskum Yapı Malzemeleri Madencilik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şirketi arasında Ankara 13. Noterliğinin 29/5/1996 tarih ve 28454 yevmiye nolu evrakı kapsamında kat karşılığı inşaat yapım ve satış vaadi sözleşmesi ve 13/7/1998 tarihli ek sözleşme akdedilmiştir.

8. Yüklenici firmanın edimlerini yerine getirmediği iddiasıyla açılan dava sonucunda Ankara 8. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2/5/2007 tarih ve E.2004/166, K.2007/209 sayılı karar ile 29/5/1996 tarihli kat karşılığı inşaat yapım ve satış vaadi sözleşmesi ile 13/7/1998 tarihli ek sözleşmenin feshine karar verilmiş ve belirtilen karar derecattan geçerek kesinleşmiştir.

9. S.S. Çandarlı Özlem Sahil Arsa ve Yapı Kooperatifi tarafından Ankara 8. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2/5/2007 tarih ve E.2004/166, K.2007/209 sayılı kararına dayanılarak, yüklenici firma tarafından dava dışı bir üçüncü şahsa ve akabinde başvurucuya devredildiği iddia edilen taşınmazın tapusunun iptaline ve kooperatif adına tesciline karar verilmesi talebiyle 16/6/2009 tarihinde tapu iptal ve tescil davası açılmıştır.

10. Dikili Asliye Hukuk Mahkemesinin 29/4/2010 tarih ve E.2009/190, K.2010/138 sayılı kararı ile, kat karşılığı inşaat sözleşmesinin geriye etkili feshi sonucu 22/4/1926 tarih ve 818 sayılı Borçlar Kanununun 108. maddesinin birinci fıkrası yorumuyla tapu iptal ve tescil talebi olarak nitelendirilen davanın yargılaması neticesinde, taşınmazın başvurucu adına olan tapu kaydının iptali ile davacı kooperatif adına tapuya kayıt ve tesciline karar verilmiştir.

11. İlk derece mahkemesi kararı temyiz edilmekle Yargıtay 15. Hukuk Dairesinin 24/10/2011 tarih ve E.2010/4995, K.2011/6135 sayılı kararı ile onanmıştır.

12. Başvurucu vekili tarafından yapılan karar düzeltme talebi Yargıtay 15. Hukuk Dairesinin 7/2/2013 tarih ve E.2012/2809, K.2013/829 sayılı ilamı ile reddedilmiş ve karar bu tarihte kesinleşmiştir.

13. Karar 15/3/2013 tarihinde başvurucu vekiline tebliğ edilmiştir.

B. İlgili Hukuk

14. 12/1/2011 tarih ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Usul ekonomisi ilkesi" kenar başlıklı 30. maddesi şöyledir:

"Hâkim, yargılamanın makul süre içinde ve düzenli bir biçimde yürütülmesini ve gereksiz gider yapılmamasını sağlamakla yükümlüdür."

15. Olay tarihinde yürürlükte olan mülga 818 sayılı Kanun'un 108. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Akitten rücu eden alacaklı, vaidolunan şeyi vermekten imtina ve tediye eylediği şeyi istirdat edebilir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

16. Mahkemenin 26/6/2014 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, başvurucunun 2/4/2013 tarih ve 2013/2263 numaralı bireysel başvurusu incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

17. Başvurucu, tarafına ait taşınmazla ilgili hukuki uyumsuzluğun yedi yıl sonra karara bağlandığını, yapılan yargılama sırasında verilen Yargıtay kararlarının yeterli gerekçe ihtiva etmediğini, yargılama sırasında delil toplanması yönündeki taleplerinin dikkate alınmadığını, benzer hukuki uyumsuzluklara nazaran farklı karar tesisinin eşitlik ilkesine aykırılık oluşturduğunu ve adil olmayan bir şekilde yürütülen yargılama neticesinde kendi adına olan tapu kaydının iptaline ilişkin olarak verilen kararın sonucu itibarıyla mülkiyet hakkının da ihlal ettiğini beyan ederek, Anayasa'nın 10., 35. ve 36. maddelerinde tanımlanan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

a. Eşitlik İlkesinin İhlali İddiası

18. Başvurucu, benzer hukuki uyumsuzluklara nazaran farklı karar tesisinin eşitlik ilkesine aykırılık oluşturduğunu belirterek, Anayasa'nın 10. maddesinde güvence altına alınan eşitlik ilkesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

19. 6216 sayılı Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca Anayasa Mahkemesi, Anayasanın uygulanması ve yorumlanması veya temel hakların kapsamının ve sınırlarının belirlenmesi açısından önem taşımayan ve başvurucunun önemli bir zarara uğramadığı başvurular ile açıkça dayanaktan yoksun başvuruların kabul edilemezliğine karar verebilir.

20. Başvuruya konu ihlal iddiasıyla ilgili deliller sunarak olaya ilişkin iddialarını ve hangi Anayasa hükmünün ihlal edildiğine ilişkin açıklamalarda bulunmak suretiyle hukuki iddialarını kanıtlama yükümlülüğü başvurucuya ait olmasına rağmen, başvurucu tarafından soyut şekilde Anayasanın 10. maddesine atıfta bulunulmakla beraber, bu madde kapsamında eşitlik ilkesine ilişkin olarak nasıl bir ihlalin bulunduğu açıklanmadığı ve bu hususa ilişkin kanıtlamada bulunulmadığı anlaşıldığından, başvurunun bu kısmının diğer kabul edilebilirlik şartları yönünden incelenmeksizin "*açıkça dayanaktan yoksun olması*" nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Diğer İhlal İddiaları

21. Başvurucu, taşınmazına ilişkin olarak açılan tapu iptal ve tescil davasının yedi yıl sonra neticelendiğini, mahkeme kararlarının gerekçesiz olması ve delil toplanması yönündeki taleplerinin dikkate alınmaması nedeniyle yapılan yargılamanın adil olmadığını beyan ederek, Anayasa'nın 36. maddesinde tanımlanan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

22. Başvuru dosyası kapsamında, açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan başvurunun bu kısmının, kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

a. Yargılama Süresinin Makul Olmadığı İddiası

23. Başvurucu, tarafına ait taşınmazla ilgili hukuki uyumsuzluğun yedi yıl sonra karara bağlandığını belirterek, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir.

24. Adalet Bakanlığı görüşünde, başvurunun tarafı olduğu uyuşmazlığın yedi yıl sonra karara bağlandığı iddia edilmekle birlikte, uyuşmazlığın başlangıç ve bitiş tarihleri nazara alındığında, başvuruya konu yargılama faaliyetinin yaklaşık üç yıl sekiz aylık bir sürede tamamlandığı hususunun yapılacak değerlendirmede dikkate alınması gerektiği bildirilmiştir.

25. Somut başvurunun dayanağını oluşturan makul sürede yargılanma hakkı, Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının kapsamına dâhil olup, ayrıca davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılmasının yargının görevi olduğunu belirten Anayasa'nın 141. maddesinin de, Anayasa'nın bütünselliği ilkesi gereği, makul sürede yargılanma hakkının değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulması gerektiği açıktır (B. No: 2012/13, 2/7/2013, § 39).

26. Makul sürede yargılanma hakkının amacı, tarafların uzun süren yargılama faaliyeti nedeniyle maruz kalacakları maddi ve manevi baskı ile sıkıntılardan korunması olup, davanın karmaşıklığı, yargılamanın kaç dereceli olduğu, tarafların ve ilgili makamların yargılama sürecindeki tutumu ve başvurunun davanın hızla sonuçlandırılmasındaki menfaatinin niteliği bir davanın süresinin makul olup olmadığını tespitinde göz önünde bulundurulması gereken hususlardır (B. No: 2012/13, 2/7/2013, §§ 40–46).

27. Başvurucu tarafından tarafı olduğu hukuki uyuşmazlığın yedi yılı aşkın sürede sonuçlandırıldığı belirtilmekle beraber, yargılama faaliyetinin makul sürede gerçekleşip gerçekleşmediğinin saptanması için, öncelikle uyuşmazlığın türüne göre değişebilen, başlangıç ve bitiş tarihlerinin saptanması gereklidir. Başvuru konusu olayda, bir taşınmaz hakkında görevli asliye hukuk mahkemesinde açılan tapu iptal ve tescil davasının söz konusu olduğu anlaşılmaktadır. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin makul süre değerlendirmesinde, sürenin başlangıcı kural olarak, uyuşmazlığı karara bağlayacak yargılama sürecinin işletilmeye başlandığı, başka bir deyişle davanın ikame edildiği tarih olup, bu tarih somut yargılama açısından 16/6/2009 tarihidir. Uyuşmazlığın kesin olarak karara bağlandığı tarihin ise Yargıtay 15. Hukuk Dairesinin karar düzeltme talebinin reddine dair 7/2/2013 tarih ve E.2012/2809, K.2013/829 sayılı ilam tarihi olduğu anlaşılmaktadır.

28. Davanın ikame edildiği tarih ile Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuruların incelenmesi hususundaki zaman bakımından yetkisinin başladığı tarihin farklı olması halinde, dikkate alınacak süre, 23/9/2012 tarihinden sonra geçen süre değil, uyuşmazlığın başlangıç tarihinden itibaren geçen süredir (B. No: 2012/13, 2/7/2013, § 51). Bu kapsamda, başvurunun tarafı olduğu uyuşmazlığın karara bağlanması için geçen sürenin makul olup olmadığı noktasında nazara alınacak zaman dilimi, yaklaşık üç yıl sekiz aylık bir süreyi kapsamaktadır.

29. Başvurunun değerlendirilmesi neticesinde, başvuruya konu yargılamanın bir taşınmazın mülkiyetine ilişkin bir uyuşmazlık olduğu, uyuşmazlığın niteliği itibariyle, yazılı yargılama usulünün geçerli olduğu asliye hukuk mahkemesinde karara bağlandığı ve iki dereceli bir yargılama prosedüründen geçerek kesinleştiği anlaşılmaktadır. Başvuru konusu dava 16/6/2009 tarihinde açılmış olup, ilk derece mahkemesince 29/4/2010 tarihinde davanın kabulüne hükmedildiği, temyiz talebinin reddine dair 24/10/2011 tarihli Yargıtay ilamı sonrasında başvuru karar düzeltme neticesinde, 7/2/2013 tarihli Yargıtay ilamı ile kesin hükme bağlandığı anlaşılmaktadır.

30. Başvuruya konu yargılamanın tabii olduğu yargılama usulü, bu usule bağlı olarak uygulanması gereken usul hükümleri ve yargılama aşamaları nazara alındığında, yaklaşık üç yıl sekiz aylık yargılama süresinin somut davada ve iki dereceli yargılama

prosedüründe makul süreyi aşmadığı ve başvuruya konu uyuşmazlığın karara bağlanmasının yargılama makamlarının tutumu nedeniyle geciktirildiğine dair bir bulgu saptanmadığı anlaşılmaktadır.

31. Yukarıda açıklanan nedenlerle, başvuru tarafı olduğu uyuşmazlığa ilişkin yargılama süresinin makul süreyi aşmadığı ve başvuruya konu uyuşmazlığın karara bağlanmasının yargılama makamlarının tutumu nedeniyle geciktirildiğine dair bir bulgu saptanmadığı anlaşılmakla, Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edilmediğine karar verilmesi gerekir.

b. Yargılamaya Etkin Katılım ve Gerekçeli Karar Haklarının İhlali İddiası

32. Başvurucu, yapılan yargılama sırasında verilen Yargıtay kararlarının yeterli gerekçe ihtiva etmediğinden ve delil toplanması yönündeki taleplerinin dikkate alınmadığından bahisle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmektedir. Bu kapsamda özellikle dava konusu taşınmazla ilişkin tapu kayıtlarının tedavülleri ile birlikte celbi ve değerlendirilmesi hususundaki taleplerin dikkate alınmadığından ve başvuru tarafının satın aldığı taşınmazın yükleniciden değil arsa sahibinden satın alınmasına rağmen bu konudaki itirazların dikkate alınmayarak, gerekçeli olarak karşılanmadığından şikâyet edildiği anlaşılmaktadır.

33. Yapılan yargılama sırasında tanık dinleme hakkı da dâhil olmak üzere delillerin ibrazı ve değerlendirilmesi adil yargılanma hakkının unsurlarından biri olarak kabul edilen davaya etkin katılım ve çelişmeli yargılama ilkesi kapsamında kabul edilmekte olup, bu ilkeler, adil yargılanma hakkının somut görünümleridir. Anayasa Mahkemesi de Anayasa'nın 36. maddesi uyarınca inceleme yaptığı bir çok kararında, ilgili hükmü Sözleşme'nin 6. maddesi ve AİHM içtihadı ışığında yorumlamak suretiyle, gerek Sözleşme'nin lafzi içeriğinde yer alan gerek AİHM içtihadıyla adil yargılanma hakkının kapsamına dâhil edilen ilke ve haklara, Anayasasının 36. maddesi kapsamında yer vermektedir (B. No: 2012/13, 2/7/2013, § 38). Ayrıca, hakkaniyete uygun yargılamanın bir unsuru olan gerekçeli karar hakkı Anayasa'nın 141. maddesinin 1. fıkrasında yer verilen "*Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır*" hükmüyle, mahkemelerin uyması gereken bir yükümlülük olarak düzenlenmiştir.

34. Yargılama makamları yargılamanın taraflarınca ileri sürülen iddiaları ve gösterdikleri delilleri gereği gibi incelemek zorundadır. Bununla birlikte, belirli bir davaya ilişkin olarak delileri değerlendirme ve gösterilmek istenen delilin davayla ilgili olup olmadığına karar verme yetkisi esasen derece mahkemelerine aittir. Anayasa Mahkemesinin görevi ise başvuru konusu yargılamanın bütünlüğü içinde adil olup olmadığının değerlendirilmesidir. Genel anlamda hakkaniyete uygun bir yargılamanın yürütülebilmesi için yargılamaya etkin katılım ve çelişmeli yargılama ilkeleri ışığında, taraflara iddialarını sunmak hususunda uygun olanakların sağlanması şarttır. Taraflara tanık delili de dâhil olmak üzere delillerini sunma ve inceletme noktasında da uygun imkanların tanınması gerekir (B. No: 2013/2116, 23/1/2014, § 19; Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Barbera Messegue ve Jabardo/İspanya*, B. No: 10590/83, 6/12/1988, § 68). Adil yargılanma hakkının unsurlarından olan çelişmeli yargılama ilkesi de taraflara dava malzemesi hakkında bilgi sahibi olma ve yorum yapma hakkının tanınmasını ve bu nedenle tarafların yargılamanın bütününe aktif olarak katılmasını gerektirmektedir. Bu anlamda, mahkemece tarafların dinlenilmemesi, delillere karşı çıkma imkanı verilmemesi, yargılama faaliyetinin hakkaniyete aykırı hale gelmesine neden olabilecektir (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Ruiz-Mateos/İspanya*, B. No: 12952/87, 23/06/1993, § 63). Yargılamaya etkin katılım

hakki, zaten zımını olarak çelişmeli usul içinde de yer almaktadır. Çelişmeli yargılamanın medeni haklara ilişkin davalarda da kabul ediliyor olması, medeni bir hakka ilişkin yargılamada tarafların duruşmada hazır bulunması da dahil olmak üzere, yargılamanın bütününe aktif olarak katılmalarını gerektirir.

35. Anayasa Mahkemesinin yargılamaya etkin katılım ve çelişmeli yargılama ilkeleri bağlamında yapacağı inceleme, başvuru konusu yargılamanın bütünlüğü içinde adil olup olmadığının değerlendirilmesidir (B. No: 2013/2116, 23/1/2014, § 19).

36. Mahkeme kararlarının gerekçeli olması, kanun yoluna başvurma olanağını etkili kullanabilmek ve mahkemelere güveni sağlamak açısından, hem tarafların hem kamunun menfaatini ilgilendirmekte olup, kararın gerekçesi hakkında bilgi sahibi olunmaması, kanun yoluna müracaat imkânını da işlevsiz hale getirecektir. Bu nedenle mahkeme kararlarının dayanaklarının yeteri kadar açık bir biçimde gösterilmesi zorunludur.

37. Mahkeme kararlarının gerekçeli olması adil yargılanma hakkının unsurlarından birisi olmakla beraber, bu hak yargılamada ileri sürülen her türlü iddia ve savunmaya ayrıntılı şekilde yanıt verilmesi şeklinde anlaşılabilir. Bu nedenle, gerekçe gösterme zorunluluğunun kapsamı kararın niteliğine göre değişebilir. Bununla birlikte başvurucağın ayrı ve açık bir yanıt verilmesini gerektiren usul veya esasa dair iddialarının cevapsız bırakılmış olması bir hak ihlaline neden olacaktır. Bunun yanı sıra, kanun yolu mahkemelerince verilen karar gerekçelerinin ayrıntılı olmaması da bu hakkın ihlal edildiği şeklinde yorumlanmamalıdır. Kanun yolu mahkemelerince verilen bu tür kararların, ilk derece mahkemesi kararlarında yer verilen gerekçelerin kabul edilmiş olduğu şeklinde yorumlanması uygun olup, bu durumda, üst dereceli mahkeme tarafından önceki mahkeme kararının gerekçesinin benimsendiği kabul edilmelidir (B. No: 2013/1213, 4/12/2013, § 26).

38. Somut başvuru açısından, başvuruya konu ilk derece mahkemesi kararında, davaya temel alınan kat karşılığı inşaat yapım ve satış vaadi sözleşmesi ile ek sözleşmenin feshine karar verildiği, bu sözleşme gereğince arsa sahibi ve yüklenici arasındaki devirlerin yükleniciye sermaye sağlanmasını amaçlayan avans niteliğinde devirlerden ibaret olduğu ve akdin feshedilmesi nedeniyle, arsa sahibi tarafından devredilen taşınmazların her zaman geri istenebileceği, bu durumun yükleniciden pay devralan şahıslarla da bilinmesi gerektiği, bu devirlerin pay satın alan üçüncü kişilerle aynı hak sağlamayacağı ve iyi niyet iddiasında bulunulamayacağı belirtilerek başvurucağın adına olan tapu kaydının iptali ile taşınmazın davacı kooperatif adına tapuya kayıt ve tesciline karar verildiği ve ilk derece mahkemesince oluşturulan karar ve gerekçesi hukuka uygun bulunmak suretiyle kanun yolu Mahkemesinin denetiminden geçerek kesinleştiği anlaşılmaktadır. Ayrıca, her ne kadar başvurucağın tarafından, başvuru formunda, dava konusu taşınmazın yükleniciden değil arsa sahibinden satın alındığı ve bu husustaki itirazlarının mahkemelerce incelenmediği ve gerekçeli olarak değerlendirilmediği iddia edilmekte ise de, tapu kayıtları da dâhil taraf delillerinin mahkemece celp edildiği ve başvuruya konu yargılama dosyasına sunulan cevap dilekçesinde, dava konusu taşınmazın, daha önce yükleniciden satın almış olan dava dışı üçüncü bir şahıstan satın alınmış olduğunun bizzat başvurucağın tarafından ilk derece mahkemesinin dikkatine sunulduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, başvuru dosyası kapsamından başvurucağın delillerini ve iddialarını sunma fırsatı bulmadığına ve yargılamaya etkin olarak katılma imkânının elinden alındığına dair bir bulgu da saptanmamıştır.

39. Yukarıda açıklanan nedenlerle, başvurucağın tarafı olduğu uyuşmazlığa ilişkin yargılama sürecinde başvurucağın davaya etkin olarak katılma imkânının elinden alındığına ve iddialarının derece mahkemelerince karşılıksız bırakıldığına dair bir bulgu saptanmadığı anlaşılmakla, Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan yargılamaya etkin katılım ve gerekçeli karar haklarının ihlal edilmediğine karar verilmesi gerekir.

40. Başvurucağın ayrıca adil olmayan bir şekilde yürütülen yargılama neticesinde kendi adına olan tapu kaydının iptaline ilişkin olarak verilen kararın, sonucu itibarıyla mülkiyet hakkını ihlal ettiğini iddia etmektedir.

41. Başvurucunun mülkiyet hakkı kapsamındaki iddialarını yargılama neticesine dayandırdığı, özellikle derece Mahkemelerince yürütülen ve adil yargılanma hakkına riayet edilmediği iddia edilen yargılama neticesinde verilen kabul kararının mülkiyet hakkını ihlal ettiğini iddia ettiği anlaşılmaktadır.

42. Adalet Bakanlığı görüşünde, özel hukuk kişileri arasındaki mülkiyet ihtilaflarında, Devletin adalet ve hakkaniyete uygun bir yargılama ortamı oluşturup etkili hukuk yolları ihdas etmek şeklinde bir pozitif yükümlülüğü olduğunun ve başvurunun iddia ve delillerinin yargısal makamlar tarafından esastan dinlenip incelenmesi suretiyle, yargılamaya etkin katılım hakkına riayet edildiğinin yapılacak değerlendirmede nazara alınması gerektiği bildirilmiştir.

43. Somut başvuruda olduğu gibi, özel kişiler arasındaki mülkiyet ihtilafları açısından, çoğu zaman mülkiyet hakkına klasik müdahale biçimlerinden biri söz konusu olmamakla beraber, mülkiyet hakkı kapsamında da yetkili makamlar için geçerli olan usulî özen yükümlülüğü, gerekli usulî güvenceleri sunan yargısal prosedürleri sağlamak ve bu suretle yargısal ve idari makamların özel kişiler arasındaki bir uyuşmazlıkta etkili ve adil bir karar vermesini temin etme sorumluluğunu ifade etmektedir (Benzer yöndeki AİHM kararları için bkz. *Novoseletskiy/Ukrayna*, B. No: 47148/99, 22/2/2005, § 102; *Sovtransavto Holding/Ukrayna*, B. No: 48553/99, 25/7/2002, § 96). Başvurucu tarafından mülkiyet hakkının ihlal edildiği hususundaki iddianın yargılamanın sonucuna dayandırıldığı ve yargılama sürecine ilişkin olarak yukarıda yapılan değerlendirme neticesinde (§§ 31–38) başvurunun delillerini ve iddialarını sunma fırsatı bulamadığına ve yargılamaya etkin olarak katılma imkânının elinden alındığına dair bir bulgu da saptanmadığı anlaşılan somut yargılama faaliyetinin adil yargılanma hakkının gereklerine uygun şekilde yerine getirildiği tespit edilmiş olmakla, mülkiyet hakkının ihlal edildiği yönündeki iddianın ayrıca değerlendirilmesine gerek görülmemiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurucunun,

1. Anayasa'nın 10. maddesinde eşitlik ilkesinin ihlal edildiğine ilişkin iddiasının "açıkça dayanaktan yoksun olması" nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği yönündeki iddiasının KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

3. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında yargılamaya etkin katılım ve gerekçeli karar haklarının ihlal edildiği yönündeki iddialarının KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

4. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

5. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında yargılamaya etkin katılım ve gerekçeli karar haklarının İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde bırakılmasına,

26/6/2014 tarihinde **OY BİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan
Alparслан ALTAN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
M. Emin KUZ